De wondereik

en andere sprookjes

Koos Meinderts en Harrie Jekkers
met tekeningen van Fiel van der Veen

Inhoud

De wondereik 7

Ballade van de dood 14

De molenaar 18

De rivier 22

De man in de wolken 26

Het vergeten verhaal 30

De wondereik

Er stond eens in een bos heel lang geleden
een jonge eikenboom die op een zekere dag
ineens zo'n zin kreeg af te wijken van het geijkte pad der eiken
en dat eeuwige seizoengebonden saaie groeigedrag.
Dus toen de lente was gekomen en alle andere eikenbomen
keurig blaadjes kregen, natuurlijk netjes groen,
verdomde hij te bloeien, nog geen blaadje liet hij groeien,
omdat hij het dat jaar eens lekker anders wilde doen.
Dus bleef hij in dat voorjaar in zijn eentje
tegen alle regels in volkomen kaal.
Hij zag de andere eiken misprijzend naar hem kijken.
Ze vonden het belachelijk en riepen allemaal:
'Hé joh, kleine kale kapstok, zou jij ook niet eens wat doen?
Je bent een eik, het is lente, doe normaal joh, spring op groen!
Je denkt dat je bijzonder bent, maar dwarsliggen is dom,
dan kom je straks echt dwars te liggen, want dan hakken ze je om!'

Die zomer kreeg de kleine eik het moeilijk.
Zo zonder blaadjes in de gloeiend hete zon
begon de twijfel toch te knagen en begon hij zich af te vragen
of hij niet bezig was met iets dat eigenlijk niet kon.
En toen hij ook nog eens van de boswachter met verf en een kwast
een groot wit kruis kreeg op zijn dorre, kale bast,
riepen alle andere eiken: 'Het is met je gedaan,
deze winter maakt de boswachter de kachel met je aan!'
De jonge eik zag in de herfst de rest verkleuren,
zoals gewoonlijk weer eens weinig inventief.
En toen ze met zijn allen braaf hun eikels lieten vallen,
begon hij overmoedig aan zijn winteroffensief.
Hij liet al zijn sappen stromen en gaf alles wat hij had.
Hij zou ze eens wat laten zien, al was het maar één blad.
En midden in de herfst met de winter voor de deur,
begon hij vrolijk uit te lopen in een frisse lentekleur.

En hij groeide en hij bloeide en de jonge eikenboom
ervoer elk nieuw blaadje als een uitgekomen droom.
Anders dan de rest, dan allemaal en iedereen,
dan al die saaie, normale, kale eikels om hem heen,
was hij knalgroen in de winter, helemaal alleen.
Helemaal alleen.

In december in een bos vol kale bomen,
zong de jonge eik: 'Ik heb het voor elkaar!'
Hij zag de andere eiken afgunstig naar hem kijken,
maar had maling aan hun zure en holle commentaar.
Ze riepen: 'Jij bent niet bijzonder, je bent gewoon te laat.
Je bent een eigenwijze eikel die straks naar de knoppen gaat!
Mislukte, maffe kersteik met je grote groene bek,
als de boswachter komt ben je hup... een open plek.'

De boswachter is toen met zijn bijl gekomen
en aan de voet van het eikje bleef hij staan.
Dit is het einde van mijn droom, dacht de jonge eikenboom,
maar groen zijn in de winter, ik heb het toch een keer gedaan.
Maar de boswachter bleef als aan de grond genageld staan,
gooide het bijltje erbij neer en is meteen naar huis gegaan.
Kwam terug met zijn vrouw, wees omhoog en zei: 'Kijk,
zie je dat het waar is, wat ik zei over die eik?
Hij heeft bladeren in de winter, zomaar buiten het seizoen.
Een voorschot op de lente, wat is hij wonderbaarlijk groen,
en wat steekt hij prachtig af zo helemaal alleen
tussen al die kale, normale eiken om hem heen.
We moeten zuinig op hem zijn, van zo'n boom is er maar één.'

Er kwamen steeds meer mensen naar het wonder kijken
en ze vroegen of de boswachter misschien
wat eiken om kon zagen, want iedereen begon te klagen
dat je het eikje door de bomen in het bos niet meer kon zien.
Er werd gehakt, er werd gezaagd en van het afgezaagde hout
werd om de wondereik een tribune gebouwd.

Er werd een slagboom neergezet, er werden spots op hem gericht,
zodat hij elke winteravond stond te stralen in het licht.
Het jaar daarop probeerden alle andere eiken
uit pure afgunst het kunstje na te doen.
Maar hoe de andere eiken ook probeerden af te wijken,
ze bleven kaal allemaal, alleen de wondereik werd groen.
Hij riep: 'Groen zijn in de winter is een kwestie van talent,
iets dat alleen maar lukt als je oprecht afwijkend bent.
Dus het spijt me, beste saaie, normale collega's om me heen:
groen zijn in de winter, dat kan er hier maar één.'

Hij bloeide elke winter, werd wereldwijd vermaard.
Het bezoeken van de eik ging lijken op een bedevaart.
In vervoering raakten mensen zijn gewijde takken aan
in de hoop dat al hun wensen in vervulling zouden gaan.
Hij was een lichtpunt in de winter in hun duistere bestaan.

Elke winter moest de wondereik weer bloeien,
ook al had hij soms een wintertje geen zin.
's Winters stralen in het licht was hij aan zijn stand verplicht,
dus zat een winter kaal zijn er voor hem niet in.
Hij kreeg steeds minder zin zijn kunstje te herhalen,
te doen wat van hem werd verwacht.
Hij verloor zijn frisse kleur, stelde zijn publiek teleur
en was ook niet zo bijzonder als hij eigenlijk had gedacht.
Er scheen ergens een eik te zijn, zo ging het gerucht
die het hele jaar door bloeide, met zijn wortels in de lucht.
Er was een iepje dat kon goochelen, een berk die touwtje sprong
en een heel bos in Zweden dat al eeuwig liedjes zong.
Die winter gaf de eik het op en werd in één nacht kaal,
hij wou nooit meer bijzonder zijn, maar weer gewoon normaal.
Hij ging weer bloeien in de lente, zoals in de dagen van weleer,
maar wat hij ook probeerde, het lukte hem niet meer.
Hij liet zijn kale takken hangen, keek nog eenmaal om zich heen
en stierf midden in de lente, helemaal alleen.
Helemaal alleen.

Het is inmiddels al weer eeuwen geleden
dat er een eik was die het anders wilde doen.
Waar hij destijds stond te prijken, staan nu saaie nieuwbouwwijken.
Geen boom meer te bekennen, nou ja, een paar in een plantsoen.
Er is niets meer dat herinnert aan de jonge wondereik,
aan zijn poging af te wijken en zijn winterse gelijk.
Behalve dan dat zijn verhaal, nadat hij was geveld,
op het papier van duizend eiken eeuw na eeuw is doorverteld.
Hoe hij groen was in de winter, in de spotlights kwam te staan,
hoe hij trots en dapper leefde en te gronde is gegaan.
Maar omdat hij koppig trouw bleef aan zijn grote ideaal,
kreeg hij anders dan de anderen, die ook dood zijn allemaal,
het eeuwige leven in de vorm van een verhaal.

Ballade van de dood

Er was eens een koning, machtig en groot,
die had slechts één vijand, en dat was de Dood.
Waarom moest de Dood toch zijn leven bederven,
waarom was hij zo bang, zo bang om te sterven?
De koning ontbood toen al zijn geleerden,
Die te paard en per koets aan het hof arriveerden.
'Morgen, geleerden,' zei de koning beleefd,
'Ik zit met een vraag waar niemand antwoord op heeft.'
De jongste geleerde, een ijdele snaak,
riep: 'Vraagt u maar Sire, vraagt u maar raak!
Wilt u soms weten hoeveel sterren er zijn,
of hoe zwaar al het zand weegt van de Grote Woestijn?
Of hoe de belasting massaal wordt ontdoken?
Of hoe...' Maar toen werd hij abrupt onderbroken.
'Welnee,' zei de koning, een tikje afwezig,
'waarom gaan we dood? Kijk, dát houdt me bezig.'
Niet één der geleerden had zo'n vraag verwacht.
'Al sla je me dood...' zei de jongste heel zacht.

De oudste geleerde nam toen het woord
en zei: 'Sire, sommige mensen worden vermoord.
Anderen komen per ongeluk om,
maar de meeste sterven gewoon, van ouderdom.'
De koning zei kribbig: 'Ja, dat wist ik allang,
maar wat is toch de Dood? Waarom ben ik zo bang?'
De knapste geleerde zei: 'Mag ik soms even?
Misschien moet u, Sire, met de Dood leren leven.'
De koning sprong op, zijn woede was groot,
en hij schreeuwde: 'Ik eis een antwoord, wat is de Dood?'
Toen sprak een geleerde met veel fantasie:
'Zal ik eens vertellen, hoe ik dat nu zie?
Kijk, de Dood komt je halen, de Dood raakt je aan,
dus de Dood moet in levenden lijve bestaan.
We moeten hem vangen, dan zijn we eraf,
Leve het leven! Weg met het graf!'
'Ach de Dood,' zei de knapste, 'is niet te verslaan,
want als je hem beetpakt, dan ga je eraan.'

De verhalen uit dit boek zijn ook te beluisteren via Spotify

Eerste druk, 2019
© Uitgeverij Rubinstein, Amsterdam

Teksten © Koos Meinderts & Harrie Jekkers
Illustraties © Fiel van der Veen
Vormgeving Lenaleen.nl
Opname: Studio Mailmen, Utrecht
Mastering: Studio Rubinstein

'De wondereik', 'Ballade van de Dood' en 'De man in de wolken': voorgelezen door Harrie Jekkers.
'De molenaar', 'De rivier' en 'Het vergeten verhaal': voorgelezen door Koos Meinderts.

isbn 978 90 476 2713 5
www.rubinstein.nl